

SOLČAVSKI GOVOR

Občina Solčava je v januarju 2019 na koordinatorja varstva nesnovne kulturne dediščine – Slovenski etnografski muzej, nasloвила pobudo za vpis solčavskega govora v Register nesnovne kulturne dediščine. Pobuda je bila vložena z znatno podporo nosilcev nesnovne dediščine dr. Petra Weissa, Marte Orešnik in Zavoda Poseben dan – zavoda za pristna doživetja.

Solčavski govor (solčavsko podnarečje) je različek zgornjesavinjskega narečja slovenskega jezika in je hkrati najzahodnejši govor štajerske narečne skupine. Govori se na območju občine Solčava v vseh štirih naseljih. Ker je bila Solčava z okolico nekdaj veliko bolj povezana s Koroško, kot je danes, so solčavski govor zaznamovali mnogi vplivi koroške narečne skupine. Zaradi vnašanja narečnih besed od drugod, predvsem pa zaradi sodobnejšega načina življenja in s tem izginjajoče materialne kulture, so mnoge besede solčavskega govora že izginile iz vsakdanje uporabe.

Zgornjesavinjsko narečje proučuje kot dialektolog in doktor jezikoslovja na znanstveni ravni Peter Weiss. K solčavskemu govoru prispeva strokovno ozadje, ideje za delo in poznavanje razmerja med narečjem in knjižnim jezikom ter spodbuja k rabi narečij v lokalnem okolju. Marta Orešnik zbira in zapisuje narečno gradivo. Pri prebivalcih zbuja zanimanje za posebnosti in ohranjanje solčavskega govora. Marta je pobudnica in urednica STARE SREDICE, priloge občinskega glasila Utrip, v pripravi pa so še njena druga dela s področja narečnih besed in ledinskih imen. Zavod Poseben dan – zavod za pristna doživetja izvaja vodenja in animacije v solčavskem narečju; zanosno in prešerno, v spremstvu domače besede interpretira kulturno dediščino Solčavskega.

Občina Solčava kot lokalna skupnost s podporo društvom in prireditvam, ki potekajo ali so vodene v solčavskem govoru, podpira vse oblike ohranjanja živega govorjenega jezika. Zlasti je pomemben prispevek podružnične Osnovne šole Solčava in Kulturnega društva Franc Herle Solčava. Občina izdaja občinsko glasilo Utrip, kjer je objavljen slovar narečnih besed v obliki priloge STARA SREDICA avtorice Marte Orešnik.

Pobuda je bila pri koordinatorju nesnovne kulturne dediščine, Slovenskem etnografskem muzeju, prepoznana kot primerna za vpis v register z utemeljitvijo, da ustreza postavljenim merilom. Vpis v register pomeni za našo skupnost zavezo, da bomo naš živi govorjeni jezik uporabljali v vsakdanji komunikaciji in ga prenašali na mlajše govorce, ga šteli za del pomembne identitete Solčavskega in ga kot takega vključevali v naše vsakdanje življenje – doma, v šoli, na delovnem mestu, na različnih druženjih in dogodkih, v publikacijah, pri predstavljanju naše kulturne dediščine in v drugih načinih komunikacije.